

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència	CAT AMTO 6
Nivell de descripció	Fons
Títol (formal)	Confraria de Pescadors de Torredembarra
Data (es)	Data de creació: 1933/1995 Data d'agregació: 1944-1995 (predominen les dècades dels anys 50 a 80)
Volum i suport	3,4 m; paper

ÀREA DE CONTEXT

Nom(s) del(s) productor(s)	Confraria de Pescadors de Torredembarra.
Història del (s) productor (s)	<p>El 14 d'octubre de 1944 es constitueix formalment la primera junta de la Confraria de Pescadors de Torredembarra.</p> <p>L'origen d'aquesta entitat cal cercar-lo en les associacions mutuels i de consum que els pescadors i els habitants del barri de Baix a Mar van crear des de finals del segle XIX fins al final de la Guerra Civil espanyola (1939).</p> <p>Les fusions i escissions d'associacions, donen una visió molt confusa del fil conductor del passat d'aquesta entitat.</p> <p>A continuació presentem les diferents associacions de les que se'n té constància:</p> <p>El 1877 neix la Sociedad de Socorros Mútuos de San Juan Bautista amb l'objectiu de procurar un auxili als associats si una malaltia o impossibilitat els impedeix treballar. El 1901 es renova el reglament i s'escull president a Antoni Rovira Pijuan.</p> <p>El 1895 la Cooperativa Marítima és fundada per una trentena de pescadors que s'associen per tal de garantir diversos serveis als seus socis, des del subministrament de productes alimentaris, per la llar i per a la pesca, fins l'ajut a la construcció o compra d'habitatges i barques. En la renovació dels estatuts, l'any 1927 trobem com president a A. Rovira Pijuan.</p> <p>Des del 1909 que hi ha referències de la Unión Industrial de Pesca. La qual, segons el reglament de 1933, va ser absorbida per Sección Mutua de Socorros del Barrio de Pescadores y sus anejos, de la Sociedad Cooperativa la Marítima. El president n'és el Sr. A. Rovira Pijuan.</p> <p>El 1935, a més de la Secció Socors Mutus de la Marítima, es té constància que assisteixen l'Assemblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà la Societat Patronal de Pescadors i la Societat Obrera de Pescadors, totes de Torredembarra.</p> <p>El 1936 les cooperatives de consum torrenques es van unir sota el nom</p>

d'Unió de Cooperadors de Torredembarra. El mateix any es crea la Sociedad Patronal de Pescadores amb l'objectiu de defensar els interessos dels seus associats i expandir la cultura entre ells.

Tot i les dades anteriors, sembla que la Llotja, creada per la Unión Industrial de Pesca, no perdrà la seva autonomia ja que el 1939, en un inventari del dia 1 d'abril, es parla del Pòsit de Pescadors com a una entitat diferenciada, la qual es vincularà posteriorment a la Confraria de Pescadors.

A partir del 1940 tot el moviment associatiu queda integrat en l'únic Sindicato Vertical, fins que el 1944 s'escull la junta de la Cofradía de Pescadores, sempre sota el control del "Jefe Local de FET y de las JONS" posteriorment, en l'assemblea general del 20 de novembre de 1944 s'aprova el nom de Cooperativa del Mar de la Cofradía de Pescadores de Torredembarra. Tornem a trobar com a "Jefe de la Cofradía" al senyor Antonio Rovira Pijuan.

El 1978 s'aproven uns nous estatuts de l'entitat, la qual queda inscrita i registrada amb el nom de Confraria de Pescadors de Torredembarra.

L'any 1983 un grup de socis del barri de Baix a Mar inicien el procés per a recuperar La Cooperativa la Marítima com a entitat sobirana, fita que assoleixen l'any 1987.

A partir del 1987 la Confraria de Pescadors segueix la seva trajectòria ben diferenciada de la Cooperativa.

[Història arxivística](#)

La documentació va ser custodiada per la pròpia entitat al seu local, anomenat "del Pes", ubicat al barri marítim al Passeig Colom, núm. 26 fins la primavera del 2001, moment en què la Confraria de Pescadors es trasllada a unes noves instal·lacions (Port Esportiu-Moll Pesquer s/n) i cedeix l'edifici històric, per a usos socials i culturals, a l'Ajuntament de Torredembarra amb la condició de realitzar les obres necessàries per a la seva rehabilitació. Per a l'execució de les reformes la documentació es va traslladar; el president de la Confraria de Pescadors va endur-se a la nova seu la documentació que la llei li marca de custodiar, per tant, hi ha una part del fons que encara està a les dependències de la Confraria de Pescadors. La resta es va portar a l'Arxiu Municipal de Torredembarra i va estar guardada en caixes, sense cap ordre, a la tercera planta de l'edifici municipal.

La documentació s'havia mullat abans del seu trasllat a l'AMTO a causa de goteres i inundacions, i quan va arribar a l'arxiu estava molt afectada per fongs. El 3 de gener de 2005 es va fer un primer tractament per a aturar la plaga. Al mateix any es van realitzar els processos de classificació, ordenació i inventariació finalitzats el juliol del 2005.

[Dades sobre l'ingrés](#)

La primavera del 2001 el president de la Confraria de Pescadors va cedir part del seu fons a L'Ajuntament de Torredembarra que va acceptar el

compromís de fer-se'n càrrec de manera verbal. Deguda la urgència del procés, no es va formalitzar l'ingrés.

Actualment el conveni de cessió està en tràmit.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Encara que la Confraria de Pescadors sigui l'hereva d'anteriors associacions, per les fusions i/o absorcions, no se n'ha conservat la documentació i per tant, el fons que es conserva a l'AMTO equival al període en què l'entitat és concebuda com una sola persona jurídica i així es constata en l'anàlisi de la documentació.

El fons testimonia les activitats mutuais, de consum i pòsit que desenvolupava la Confraria de Pescadors, així com la seva pròpia gestió administrativa interna i les relacions externes amb altres institucions i administracions.

Sistema d'organització

Com que va ser impossible recuperar l'ordre intern del fons, el quadre de classificació és el resultat de la identificació de les sèries a partir de l'anàlisi de les activitats que denota la documentació:

1. Govern de la confraria
  - 1.1 Llibres actes
  - 1.2 Reglaments
  - 1.3 Consultes
2. Administració i gestió
  - 2.1 Personal
    - 2.1.1 Plantilla
    - 2.1.2 Contractes d'aprenentatge (comerç)
    - 2.1.3 Cotització a la seguretat social
    - 2.1.4 Nòmines
    - 2.1.5 Organització sindical
  - 2.2 Finances
    - 2.2.1 Patrimoni
    - 2.2.2 Ingressos i despeses generals
  - 2.3 Correspondència
    - 2.3.1 Ajuntament de Torredembarra
    - 2.3.2 Generalitat de Catalunya
    - 2.3.3 Institucions estatals
    - 2.3.4 Llibres de registre
  - 2.4 Qüestionaris
  - 2.5 Inspeccions
  - 2.6 Concessió de llicències marítimes i de pesca.

- 3. Activitat Mutua.
  - 3.1 Afiliats i assegurats
    - 3.1.1 Cartillas d'identitat
    - 3.1.2 Llibres de Registro del Seguro (per barques)
    - 3.1.3 Relacions d'afiliats
    - 3.1.4 Inscripcions a l'Institut Social de la Marina.
    - 3.1.5 Rectificació d'afiliacions
  - 3.2 Finances de la mutualitat
  - 3.3 Control de la cotització i les baixes/altes laborals
  - 3.4 Prestacions socials
- 4. Activitat comercial: gestió econòmica de les seccions
  - 4.1 Botiga
    - 4.1.1 Magatzem: proveïdors
    - 4.1.2 Comptabilitat
  - 4.2 Llotja
    - 4.2.1 Relacions de pesca capturada/venuda
    - 4.2.2 Subhasta del peix
    - 4.2.3 Tresoreria

[Informació sobre avaluació, tria i eliminació.](#)

Tota la documentació és de conservació permanent.

[Incrementos](#)

El fons correspon a una entitat que encara està activa en l'actualitat, per tant és possible que es realitzin noves incorporacions de documentació. En conversa amb l'actual president ja s'ha pactat un futur ingrés.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

[Condicions d'accés](#)

Tot i que encara no està legalment formalitzat, la Confraria de Pescadors ha acceptat les condicions generals fixades pel servei d'arxiu, això és: consulta lliure, si bé la documentació està sotmesa a la legislació vigent sobre accés i protecció de dades personals.

[Condicions de reproducció](#)

A falta d'un pacte escrit amb la Confraria de Pescadors, s'aplica a la documentació la normativa general de l'arxiu. A més, l'Ajuntament de Torredembarra demanarà l'autorització a la Confraria de Pescadors de Torredembarra cada cop que es vulgui emprar la documentació del fons per a la seva exposició, reproducció i publicació (en previsió del compliment del que s'estableix al pacte sisè del conveni en tràmit).

[Llengües i escriptures dels documents](#)

Castellà en general i alguns documents en català.
Algunes sèries són manuscrites.

[Característiques físiques i](#)

En alguns documents les tintes s'han esvaït i la lectura és una mica

[requeriments tècnics](#)

difícil.

Per a la consulta dels documents afectats per fongs es recomana l'ús de guants.

[Instruments de descripció](#)

Està a disposició de l'usuari un inventari-catàleg que identifica totes les sèries i algunes unitats documentals compostes. Recull el títol de la unitat de descripció i les respectives dates extremes i està organitzat jeràrquicament segons les signatures sistemàtiques del quadre de classificació.

Elaborat el juliol del 2005.

Suport paper per a la consulta a sala i en suport electrònic consultable en xarxa:

www.torredembarra.org > l'Ajuntament > Àrees i Serveis > Arxiu Municipal > Quina informació conté l'arxiu? > Quadre de fons. Fons d'associacions i d'entitats.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

[Documentació relacionada](#)

- Part del fons es troba a la seu actual de la Confraria de Pescadors de Torredembarra.
- A l'Arxiu Històric de Tarragona es conserven diversos expedients d'associacions del fons del Govern Civil de Tarragona que contenen els reglaments i les respectives actes d'aprovació d'algunes de les entitats que han estat precursors de la Confraria de Pescadors:
  - *Sociedad de Socorros Mutuos de San Juan Bautista*. 1901-1902 (data de creació).
(CAT AHT Fons Govern Civil. Associacions Número1553)
  - *Sociedad Cooperativa Marítima de Torredembarra*. 1927 (data de creació).
(CAT AHT Fons Govern Civil. Associacions Número1118)
  - *Sección Mutua de Socorros del Barrio de Pescadores y sus anejos, de la Sociedad Cooperativa*. 1933 (data de creació).
(CAT AHT Fons Govern Civil. Associacions Número 604)
  - *Sociedad Patronal de Pescadores*. 1936 (data de creació).
(CAT AHT Fons Govern Civil. Associacions Número 1782)
- Testimonien l'acció social del cooperativisme els següents expedients de llicències d'obres:
  - Llicència concedida a la Cooperativa la Marítima per a la

construcció de 3 cases d'una sola planta a Baix a Mar. 1 d'octubre de 1925-6 d'octubre de 1925 (data de creació). No hi ha plànol, només un croquis.

(CAT AMTO 01 14.4.1 1032/12)

- Llicència concedida a la Cooperativa la Marítima per a la construcció de les Escoles de Baix a Mar. Agost, 1932 (data de creació). Només es conserva el plànol.

(CAT AMTO 01 14.4.1 411/6)

El permís s'aprova a l'acta de la Comissió Municipal Permanent del dia 24 de setembre de 1932 (data de creació).

(CAT AMTO 01 1.2.2 93)

- La relació entre de l'Ajuntament de Torredembarra i la Confraria de Pescadors (o els seus antecedents) es pot seguir a través de la sèries de llibres d'actes del Ple Municipal. 1875/1995 (data de creació) [CAT AMTO 01 1.2.1] i la Comissió Municipal Permanent 1924/1995 (data de creació) o Comissió de Govern 1985-1995 (data de creació). [CAT AMTO 01 1.2.2], així com a la sèrie de correspondència municipal 1880/1995 (data de creació). [CAT AMTO 01 1.7] i de relacions amb associacions, en concret l'expedient AG99/G315/1987/05 [CAT AMTO 01 3.1.7 698] pel que la Junta envia còpia de l'acta a l'Ajuntament per notificar-los el canvi de nom de "Cooperativa del Mar de la Cofradia de Pescadors de Torredembarra" a "Cooperativa La Marítima".
- Pel que fa a la seva principal activitat, la pesca, es troba la següent documentació a l'Arxiu del Port de Tarragona:
  - Llicències de pesca. 11) Torredembarra III - llista 3^a - foli 1966 - Tarragona - 1985 i 1992. [CAT APT Fons Capitania. Capsa 129]
  - Rol de despatx i dotació. 3) Sense dades 9 - Pesca - Torredembarra (Tarragona) - 1944 [CAT APT Fons Capitania. Capsa 119]

Bibliografia

ALEGRET, Joan Lluís; NADAL, Berta. "Confraria de Pescadors de Torredembarra". Dins: Les confraries de pescadors. La dimensió social de la pesca a Catalunya. [Pdf] Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1987. <biblioteca.udg.es/gespm/gespm/cofradias> [27 febrer 2006].

SUÑÉ MORALES, Jordi. *Miquel Mestres Avinyó i el Cooperativisme a Torredembarra. (1895-2004)*. Torredembarra: Patronat Municipal de Cultura, 2005. pp. 175. (Memòries de la Torre, 3).

ÀREA DE NOTES

Notes

- **Data de creació:**
Es conserva un únic llibre amb tres actes del 1933, no signades, de la junta de la Cooperativa la Marítima.
- **Història del Productor:**
La continuïtat del Pòsit de Pescadors en la Confraria de Pescadors, es fa palesa en la documentació, ja que el mateix llibre que es va iniciar el 1939 s'utilitza amb continuïtat fins a la fi de les seves pàgines. L'estructura és la mateixa, només canvia el segell: s'inicia amb el del Pòsit fins que al 1944 trobem el la Confraria de Pescadors.
- **Bibliografia relacionada:**
Si es vol conèixer el món de la pesca a Torredembarra, es poden consultar els llibres següents (contenen moltes fotografies):

COMES NOLLA, Gabriel. Vara, Vara! La pesca de la sardina a Baix a Mar. Torredembarra. Barcelona: Noticias y Documentos de Moda S.A, 1997. pp. 195

COMES NOLLA, Gabriel. Adéu, Sorra! L'última activitat pesquera al Barri Marítim de Torredembarra. Barcelona: Noticias y Documentos de Moda S.A, 2002. pp.202

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data (es)

Núria Canyelles Vilar. Març del 2006.

Fonts

- Per a l'element *Història del Productor* s'ha consultat la bibliografia citada a més dels llibres següents:

ANGUERA, Pere I ROVIRA, Salvador J. "La gent de mar" i "L'activitat marinera". Dins: Història de Torredembarra segles XVIII-XX. Torredembarra: Ajuntament de Torredembarra, 1984. p.43-48 i 83-87.

CORTÉS, Cosme. "Unió Industrial de Pesca La Marina". La Sínia. Núm. 4 (Torredembarra, abril de 1994). p. 18.

GUASCH, Roser et al. "Activitat pesquera." Dins: Imatges per recordar. Torredembarra: 1900-1975. Torredembarra: Ajuntament de Torredembarra, 2002. p. 77-87.

MERCADÉ I JOSÉ, Emili. "Les botigues de mar (I-IV)". Torredembarra.

Butlletí Municipal. Núm.19-22 (setembre1990-abril 1991).

MERCADÉ I JOSÉ, Emili. “Fa cent anys, pescadors, pagesos i boters creen La Marítima”. Torredembarra al Día. Núm. 4 (juliol 1995). p. 3

VALLS I GUASCH, Josep Ma. “L’associacionisme a Baix a Mar”. La Sínia. Núm. 33 (Torredembarra: juliol de 2001). p.15

- Per als elements Dades sobre l’ingrés i Història arxivística s’ha parlat amb el Sr. Joaquim Nolla Aguilà (arxiver de l’AMTO del 1997 al 2001), amb el Sr. Eduard Rovira Gual (secretari de la Confraria de Pescadors des del novembre de 1999 fins l’actualitat) i el Sr. Rafel Figuerola Eloi (president de la Cooperativa la Marítima des del 1989 al 2003).

[Regles o convencions](#)

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Subdirecció General d’Arxius i Associació d’Arxivers de Catalunya, 2006.